

Μάρθα Καραγιάννη (1939-2022)

Γεννήθηκε στις 6 Νοεμβρίου του 1939 στην Αθήνα και μεγάλωσε στον προσφυγομαχαλά του Κερατσινίου από Πόντιους γονείς που είχαν αφήσει πίσω τους τις ρωμαίικες πατρίδες της Ανατολής και λάτρευαν τον χορό -γνωρίστηκαν σε χοροδιδασκαλείο- και τη μουσική, στοιχείο που εμφανώς κληροδότησαν στη μονάκριβη κορούλα τους. Η μάνα ειδικά είχε βαλθεί να την κάνει σπουδαία πιανίστρια και από πολύ νωρίς προσπάθησε να της εμφυσήσει το πάθος για τη μουσική με ιδιαίτερα μαθήματα. Δεν ήταν το μόνο που έκανε μαζί με τον άντρα της για εκείνην. Μέχρι και σε ιδιωτικό σχολείο την έστειλαν, σε εποχές που λίγες οικογένειες είχαν δυνατότητα για μια τέτοια επιλογή, χωρίς να είναι πραγματικά εύποροι. Ο πατέρας δούλευε μέρα-νύχτα ως ταξιτζής για να μην της λείπει τίποτα. Έστειλαν τη Μάρθα σε καλό σχολείο και όταν αποφάσισε να δώσει εξετάσεις για να μπει στο παιδικό μπαλέτο της Λυρικής Σκηνής, έκαναν τα πάντα για να πετύχει. Τελικά, μετά από δύο χρόνια μαθημάτων το πρόγραμμα ακυρώθηκε κι έτσι ακολούθησε τη δασκάλα της Λουκία Σακελλαρίου στη σχολή χορού που ίδρυσε αμέσως μετά.

Τον κινηματογράφο και ειδικά το μιούζικαλ τα αγάπησε από πολύ νωρίς. Άλλωστε, οι χολιγουντιανές ταινίες ήταν η μόνη απόδραση στις λαϊκές γειτονιές εκείνα τα χρόνια, το όνειρο κάθε κοριτσιού, που από παραμύθι της Σταχτοπούτας γινόταν κάθε βράδυ πραγματικότητα στο πανί. Γιγάντια σπίτια μες στη χλιδή, εκπληκτικά ντυμένες γυναίκες, όμορφοι και δυναμικοί άντρες, μουσική, χορός.

Αρχικά, έπεισε τους γονείς της να μετακομίσουν στην Αθήνα, ώστε να μη χρειάζεται να παίρνει δύο λεωφορεία για να φτάνει στη σχολή της. Δέκα χρόνια αφοσιωμένης εκπαίδευσης στο κλασικό μπαλέτο, που αργότερα θα αποδεικνυόταν πολύ σημαντικά στην καριέρα της στο θέατρο και στη μεγάλη οθόνη.

Το θεατρικό της ντεμπούτο το έκανε με το μιούζικαλ «Show Boat» με τη σχολή της στον Παρνασσό, ωστόσο το εισιτήριο για την πρώτη της εμφάνιση στα κινηματογραφικά πλατό της προσφέρθηκε από καθαρή τύχη, χάρη σε μια σχολική παράσταση. Το 1956, στα 17 της, την πρόσεξε ο σκηνοθέτης Ορέστης Λάσκος. Μαγνητίστηκε από το πρόσωπο και την παρουσία της και την έκλεισε για έναν ρόλο στην «Άγνωστο», σε παραγωγή της Φίνος Φιλμ, με πρωταγωνίστρια την Κυβέλη. Το 1957, χορεύοντας στο Σε Λα Πεν της Κυψέλης για ένα χαρτζιλίκι, την ξεχώρισε ο Κώστας Χατζηκρήστος και της πρότεινε να συμμετάσχει στην καλοκαιρινή επιθεώρηση του Περόκε «Ελέφαντες και Ψύλλοι».

Το ταξίδι είχε ξεκινήσει και τα χρόνια που ακολούθησαν η πορεία της θα ήταν μόνο ανοδική. Μια πρώτη «στάση» ήταν ο γάμος της το 1959 με τον πρώτο σημαντικό νεανικό της έρωτα, ένα άλλο ίνδαλμα της εποχής, τον ποδοσφαιριστή του Ολυμπιακού Μίμη Στεφανάκο. Η ευτυχία τους

Ο πατέρας δούλευε μέρα-νύχτα ως ταξιτζής για να μην της λείπει τίποτα. Έστειλαν τη Μάρθα σε καλό σχολείο και όταν αποφάσισε να δώσει εξετάσεις για να μπει στο παιδικό μπαλέτο της Λυρικής Σκηνής, έκαναν τα πάντα για να πετύχει.

όμως δεν έμελλε να ολοκληρωθεί, καθώς, ενώ ήταν έγκυος στον πέμπτο μήνα, έχασε το παιδί. Μια τραυματική εμπειρία που οδήγησε και στην απόφασή της να διαλύσει τον γάμο τους, που τελικά κράτησε ελάχιστα.

Σε δραματική σχολή δεν πήγε, αλλά η συμμετοχή στις μεγάλες επιθεωρήσεις των σημαντικότερων θεάτρων της εποχής, όπως αυτή του «βασιλιά του μουσικού θεάτρου» Μπουρνέλλη με πρωταγωνιστές θρύλους σαν τον Αυλωνίτη, τον Σταυρίδη, τον Ρίζο, την Ντορ, τη Βασιλειάδου, την Μπελίντα και τη Βρανά, της πρόσφεραν την καλύτερη εκπαίδευση.

Ο Γιάννης Δαλιανίδης, που στο μεταξύ ανήκε στο δυναμικό του Φίνου, της πρότεινε τον μικρό, αλλά χαρακτηριστικό ρόλο «Πίτσα Κίτσα, καλλιτέχνις» στο «Ζητείται ψεύτης» με τον Ντίνο Ηλιόπουλο. Έτσι ξεκίνησε το μεγάλο πάρτι, το οποίο θα κρατούσε μια ολόκληρη ζωή.

Το καλοκαίρι του 1962 είχε την τεράστια τύχη να συμμετάσχει στην «Όμορφη Πόλη» των Μποστ - Θεοδωράκη - Κακογιάννη, δίπλα σε μια πλειάδα σπουδαίων ηθοποιών και τραγουδιστές-μεγαθήρια, όπως οι Μπιθικώτσης, Καζαντζίδης, Μαρινέλλα, Βογιατζής, Μαίρη Λίντα και ο Μανώλης Χιώτης. Ακολούθησε το «Μερικοί το προτιμούν κρύο», η πρώτη απόπειρα ελληνικού μιούζικαλ από τον Δαλιανίδη, και ένας ρόλος που δεν είχε χορό! Το ένστικτό της την οδήγησε να πει το «ναι» και δεν βγήκε χαμένη.

Έπαιξε και έναν πρωταγωνιστικό δραματικό ρόλο το 1969 στο «Πεθαίνω κάθε ξημέρωμα» του Νίκου Φώσκολου, με συμπρωταγωνιστές τους Κώστα Καζάκο, Άγγελο Αντωνόπουλο, Νίκο Γαλανό, Σωτήρη Μουστάκα, Μάρθα Βούρτσιν, Νόρα Βαλσαμίν. Και ενώ όλα εκείνα τα χρόνια

σταδιοδρομούσε ως πρωταγωνίστρια στις πιο λαμπερές επιθεωρήσεις της αθηναϊκής σκηνής, το 1972, με δικό της θίασο, ήταν η πρώτη που ανέβασε στην Ελλάδα το μιούζικαλ «Καμπαρέ». Η παράσταση δεν είχε εισπρακτική επιτυχία, καθώς είχε να ανταγωνιστεί την κινηματογραφική εκδοχή του Μπομπ Φος με τη Λάιζα Μινέλι. Αλλά την απογοήτευση εκείνη επούλωσε ένας μεγάλος έρωτας, πάλι με έναν ποδοσφαιριστή, τον Βασίλη Κωνσταντίνου. Μια παθιασμένη σχέση που κράτησε 12 χρόνια - δεν παντρεύτηκαν ποτέ, αλλά παρέμειναν φίλοι ζωής, σε σημείο που αργότερα η Μάρθα βάφτισε την κορούλα που απέκτησε εκείνος από τον γάμο που ακολούθησε τον χωρισμό τους.

Με την παρακμή του κινηματογράφου, που για τη γενιά της Καραγιάννη και του Δαλιανίδη σφραγίστηκε και από τον θάνατο του Φιλοπολιμένα Φίνου, και ενώ συνέχισε να παίζει στο θέατρο αδιάλειπτα, ξεκίνησε τις εμφανίσεις της στη μικρή οθόνη. Καθώς ωριμάζε με τα χρόνια, σταδιακά αποτραβιόταν από την κοσμική ζωή, της οποίας υπήρξε ένα από τα πιο ακαταπόννητα μέλη τη δεκαετία του '60, γινόταν πιο εσωστρεφής και αφοσιωνόταν ολοένα περισσότερο στη μελέτη θρησκευτών και σε πνευματικές αναζητήσεις, που αργότερα θα την έκαναν να ταξιδέψει στα πιο απίθανα μέρη του κόσμου, στην Ασία και στη Νότια Αμερική. Από το Θιβέτ μέχρι τη Γη του Πυρός και από τον Αμαζόνιο στο Κατμαντού, αναζητώντας μυστήρια και αινίγματα των αρχαίων πολιτισμών και της ανθρώπινης διαδρομής στον πλανήτη αυτό.

Η τελευταία της εμφάνιση στον κινηματογράφο ήταν στην ταινία του Θεοδωρή Αθερίδη «Από έρωτα».